

INGEZONDEN.

*Aan de Redactie van het Tijdschrift
voor Tandheelkunde.*

Geachte Redactie!

In het tijdschrift van den 15en October las ik de voordracht door den heer Klinkhamer te Utrecht gehouden over: wat kunnen wij in de naaste toekomst van plaats en brugwerk verwachten?

Hierin haalt de heer K. mijne stellingen aan, vroeger op het congres en later in een twistgeschrift met hem, door mij uitgesproken en geschreven, n.m.l.: 1e. dat zuig-apparaten en haken tot beveiliging van het kunstgebit *niet noodig doch wel schadelijk* zijn en 2e. *dat de capillaire krachten voldoende zijn* als het gebit maar op een model is gemaakt, dat door middel van een gipsafdruk is verkregen. Deze laatste stelling mag hij echter niet zóó geven, doch *juist*, zooals ik deze uitgesproken heb: n.m.l.: dat de *gipsafdruk juist is genomen en verder het gebit geheel „lege artis” d. w. z.: zonder eenige fout is vervaardigd.*

Nu haalt de heer K. ons twistgeschrift aan, niet — zegt hij — om op nieuw eene actie tegen mij te beginnen of om oude koeien uit de sloot te halen, doch hij doet het intusschen toch met zijn vaak onaangenaam klinkend hamertje zóó, dat er een leelijke wanklank in mijne ooren wordt gehoord; hij begint met te zeggen, dat er collega's zijn die zich *blind staren* op een bepaald onderdeel van de bewerking en daarbij het al of niet welslagen daarvan, afhankelijk stellen en als bewijs haalt hij ons twistgeschrift aan.

Ik verzoek u daarom plaatsing voor het antwoord hetwelk ik den heer K. meen te moeten geven.

Mijnheer K.! Ik staar mij niet blind op één bepaald onderdeel der bewerking doch, ik trek geen woord in van hetgeen ik op het congres heb gesproken en later in ons twistgeschrift heb geschreven. *Ik weet dat — uitzonderingen daargelaten — mijne stellingen in het algemeen waar zijn;* zij hebben hoe langer hoe meer bevestiging gevonden bij

hen die uit liefde voor hun vak, nauwkeurig werken. Wanneer ik naga, hoe velen er thans reeds zijn, die tegenwoordig *zuigapparaten* en *haken* met mij *uit den booze* achten en bijna zonder uitzondering thans gips als afdruckmassa gebruiken, dan geloof ik, dat ik meer grond heb te zeggen, dat *gij* reeds jaren u blind staart op de *Rauhescche zuigers* en vrees ik dat *gij* straks niets meer dan deze zult kunnen of willen zien.

Dat men niet altijd zonder hulpmiddelen kan volstaan is niet, *omdat mijne stellingen niet waar zijn*, doch, omdat men *op tijd moet klaar zijn, omdat de menschen geen geduld hebben, en dit eischen en...* omdat men *geld moet verdienen*.

Aangezien de menschen absoluut geen verstand hebben van een kunstgebit, *moet* men, om de practijk vaak, *tegen beter willen in*, kunstmiddelen te baat nemen.

Dit weet *gij* evengoed als ieder onzer.

De schuld ligt dan niet in mijne stellingen doch m. a. w. *in dergelijke fouten*, als waarvan *gij*, zóó collegiaal uwe Amerikaansche collega's ruimschoots *beschuldigt*, al zegt *gij* er telkens het woordje „*misschien*” bij.

Geachte Redactie! Ik zou zoo gaarne deze ernstige kwestie ridderlijk zien uitgemaakt.

Ik stelde destijds in Kampen voor dat de redactie een paar deskundigen naar mij toe zoude zenden, aan wie ik eenige door mij geplaatste geheele en partieele kunstgebitten in de monden van draagsters en dragers zou kunnen laten zien. De heer Klinkhamer zat toen in de Redactie en schreef, dat hij hoopte dat de Redactie er op zoude ingaan. Zij deed dit echter niet. Wat zou er óók in Kampen te zien zijn? Misschien een Kamper Ui!

Wat ik u, M. Klinkhamer nu voorstel is dit:

Wijs mij enkelen uwer patiënten aan, voor wie *gij* kunstgebitten hebt vervaardigd en voor wie *gij* zuiger of haak of beiden daartoe ter bevestiging noodig hebt geoordeeld en *laat mij dan deze menschen door een door mij aan te wijzen vakman doen behandelen*.

Voorwaarden:

1e. *Voldoende tijd ter beschikking.*

2e. *De arbeid moet flink worden betaald.*

Blijkt het dan, dat mijne stellingen in de meeste gevallen niet opgaan, dan draag ik alléén alle kosten.

Blijkt echter het tegendeel, dan zijn deze voor uwe rekening.

Wat ik alléén van u eisch: Laat de strijd een volkomen eerlijke zijn. Onpartijdige beoordeelaars moeten de beslissing hebben.

Voldoende tijd, geduld, beloofting zijn factoren, waarmede nog steeds *te* veel rekening *moet* worden gehouden.

Daarvan kan niemand meer overtuigd zijn dan ik, doch, ik ontzeg u, M. K. het recht om mij van *blind staren* te beschuldigen, zoolang gij niet door praktijk de onwaarheid mijner stellingen voldoende kunt aantoonen, en ik heb het recht, ook hier tot u te herhalen, wat ik vroeger aan de tandtechnici in eene circulaire heb gezegd: n.m.l. *schoenmaker houdt u bij uw leest*, en bezwaar uwe hersenen niet verder met problemen, waarvoor meer kennis van de natuur- en geneeskundige wetenschappen noodig zijn, dan tot heden van u zijn gevorderd. Neem ernstig proeven en tracht langs *dien* weg de uitgesproken stellingen aan de praktijk te toetsen. Meer kunt gij en moogt gij ook niet doen.

Achtend,

Dr. G. A. VAN GEIJTENBEEK,
Dr. in de Wis- en Natuurkunde.
Drs. in de Geneeskunde.
Arts en oud Mondarts.

Velp (Gld.), 21 October 1922.

's Gravenhage, 27 October 1922.

Mijnheer de Hoofd-Redacteur!

Mijn dank voor de inzage van den brief van Dr. G. A. van Geijtenbeek, (Dr. in de wis- en natuurkunde, Drs. in de geneeskunde, arts en oud-mondarts). Uwe bedoeling zal wel zijn op dezen van mij een antwoord te ontvangen, waaraan ik thans gaarne voldoe.

De heer Dr. G. A. van Geijtenbeek, (korthedshalve zal ik verder maar de lange titel weglaten) wil praktische bewijzen voor zijn stelling: Deze is een twee-ledige:

a: Een goed passend gebit eischt altijd een gipsafdruk, en omgekeerd, geen goed passend gebit zonder gipsafdruk.

b: Haken en Zuigapparaten zijn uit den booze, zij zijn niet noodig want de Capillaire werking, die eerst geheel tot haar recht komt, als het gebit op een model is vervaardigd, dat uit een gipsafdruk is gewonnen, zal voldoende fixatie aan het kunstgebit geven, om het losbijten te verhinderen.

Uit de bespreking op de laatst gehouden vergadering van de Ver. v. N. T. is voldoende gebleken:

a: dat de collega's, ofschoon gips als waardevolle afdrukmasse erkennende, moesten toegeven dat, aangezien de gipsafdruk ons den toestand van gingiva en palatum geeft *in rust*, en deze vorm aanmerkelijk verschillen kan van den vorm van deze beide in *actie*, (dus onder kauwdruk), in vele gevallen een meer resistente massa den voorkeur verdient, en dat Greene ons in deze een goede methode met de Kerr-massa aan de hand heeft gedaan om de rust-basis-in-actie te reproduceeren.

b: dat de afdruk, als een van de factoren moet beschouwd worden in het vervaardigingsproces van een prothese, die een voorname rol speelt; dat de kans op eene natuurlijke bevestiging bij eene nauwkeurige afdruk groot is, maar dat de overige factoren, die in het spel komen een zoodanige invloed op de nauwkeurige aanpassing kunnen uitoefenen, dat tenslotte, niettegenstaande de goede afdruk, de natuurlijke bevestiging onvoldoende blijkt, zelfs al is die afdruk met gips genomen.

c: dat in zeer vele gevallen een gedeeltelijke tandvervanging in den vorm van een plaat-prothese een kunstbevestiging behoeft, waarbij wij dan den schadelijken invloed van deze zoo veel mogelijk trachten te elimineeren door het aanbrengen van kappen, inlays, enz. en dat men bij de vervanging in den vorm van afneembaar brugwerk steeds van kunstbevestiging gebruik maakt.

d: dat de zuigkracht niet uitsluitend afhankelijk gesteld kan worden van den vorm van de steunbasis-in-rust, m. a. w. van de gipsafdruk, want dat de vormverandering van deze in actie aanleiding kan geven tot onvoldoende adoptatie; dat de krachten die bij de kauwfunctie in aanmerking komen en die het gebit uit zijn rusttoestand pogen te brengen dikwijls veel grooter zijn dan de natuurlijke zuigkracht van de tandvervanging, zoodat het blijven zitten van de prothese dikwijls meer aan de bekwaamheid van den patiënt dan aan de gipsafdruk mag worden toegeschreven; wel zegt Eugen Gehrig in die Deutsche Zahnheilkunde Heft 48 blz. 50:

„die Hebelwirkung muss vermieden werden” en daarnaar streven wij allen, maar in vele gevallen zal na jaren, door resorptie, de stand der steunbasis veranderen en daardoor reeds die Hebelwirkung niet vermeden kunnen worden en dan

„wird die Kraft, welche in der Ruhelage das Ersatzstück auf ihrer Unterlage festhält, die Adhäsion und der Luftdruck mit Leichtigkeit und mit Sicherheit überwunden” zegt Gehrig.

Wie nu de opvatting van Dr. G. A. van Geijtenbeek kent, weet, dat hij de natuurlijke zuigkracht van de prothese voornamelijk zoekt in de gipsafdruk, deze staat in het brandpunt van zijn belangstelling; en nu wordt hij boos, niet omdat ik zeg, dat velen zich blind staren op een bepaald onderdeel der bewerking, waaraan zij hun succes toeschrijven, maar omdat hij zichzelf bij die velen meent te moeten scharen. Soit...

Toch kunnen wij niet altijd, volgens zijne meening, zonder *hulpmiddelen* volstaan, niet omdat zijne stellingen niet waar zijn, doch omdat men op tijd klaar moet zijn, omdat de menschen geen geduld hebben, en omdat men geld moet verdienen.

Deze redenen zijn voor mij, met het oog op de kunstbevestiging niet van zooveel waarde, gewoonlijk begrijpen de menschen hun eigenbelang, en hebben wel geduld.

Evenmin begrijp ik de bewering „Aangezien de menschen absoluut geen verstand hebben van een kunstgebit, moet men om de praktijk vaak, — tegen beter willen in, — *kunstmiddelen* te baat nemen.

Dus om redenen van ongeduld, onverstand, tijdbeperking en geld, worden wel kunstmiddelen (bevestigingsmiddelen??) aangewend.

Uit dit alles blijkt, dat Dr. G. A. van Geijtenbeek en ik het niet eens zijn en het ook wel niet eenszullen worden, en daarom verwacht ik zoo weinig nut van zijn ietwat zonderling voorstel.

Mocht echter de meening van de collega's, op wier advies ik gesteid ben, zijn, dat een dergelijke wedstrijd eenig nut voor de professie kan hebben, dan ben ik gaarne bereid met een hiervoor ingestelde commissie de voorwaarden te bespreken en de kamp te aanvaarden. Alleen onder beding, dat zowel Dr. G. A. van Geijtenbeek als ik alle kunstbewerkingen in 's menschen mond persoonlijk zullen verrichten en dat het terrein van den strijd zich over de geheele tandvervangkunst uitstrekt.

Hoogachtend,

J. M. KLINKHAMER.

Bijschrift van de Redactie.

Naar aanleiding van het bovenstaande is de Redactie van meening dat de voorbereiding van dezen strijd niet tot haar terrein behoort, doch dat het op den weg ligt van de Ver. v. Ned. Tandartsen, waar deze kwestie is behandeld, om hiertoe eventueel de noodige maatregelen te nemen.

Wij meenen er echter op te moeten wijzen, dat wij het nut van een dergelijken strijd niet vermogen in te zien, wanneer het juist is dat de hersenen der tandartsen niet kunnen worden bezwaard met problemen als door Dr. van Geijtenbeek aangevoerd.

Wij houden ons zeer aanbevolen van dezen laatste te vernemen welke kennis van de natuur en geneeskundige wetenschappen die de tandarts niet bezit en zich ook niet eigen kan maken hiervoor benodigd zijn.

Heeft Dr. v. G. gelijk, dan rest ons niets dan in deemoed het hoofd te buigen en den weg te volgen die hij — met de kennis van deze wetenschappen — ons wel zal willen voorschrijven.

RED.